

HCM Arnhem heeft rookvrij sportpark

“Het gaat niet om handhaving, maar om bewustwording”

“Eigenlijk best gek, hoe wij omgaan met een product waar elke week 385 mensen aan overlijden en waar elke week honderden kinderen verslaafd aan raken. Als we niet willen dat onze kinderen gaan roken, moeten we niet doen alsof sigaretten heel normaal zijn”, luidt de kreet van Op weg naar een Rookvrije Generatie. Daar is Frank Rikken, voorzitter accommodatiecommissie bij hockeyvereniging HCM Arnhem het volledig mee eens.

De signaalborden zijn zichtbaar als bezoekers het sportterrein van HCM Arnhem oplopen. Voor ouders, grootouders, bezoekende ploegen en leden is het duidelijk dat er niet gerookt mag worden. Althans, daar wil Rikken een kanttekening bij plaatsen. “Het is absoluut geen verbod. Wij verbieden mensen niet te roken, maar wij willen wel duidelijk hebben wat wij een rookvrije vereniging zijn.” Het proces kwam voor HCM Arnhem op gang doordat Rikken vorig jaar augustus bij het EK hockey in Amsterdam werd geconfronteerd met de borden van Rookvrije Generatie. Hij kwam bij de vereniging met dezelfde gedachte als

de tekst uit de campagne. ‘Eigenlijk best gek, hè? dat sporten en roken een combinatie is’. Daarom was er overleg bij het bestuur. “Daarbij was ook het argument dat wij willen dat kinderen kopiëren (show & go) van trainers en/of ouders. Als de jeugd ons sportpark oploopt, moeten zij in de kopieermodus staan. Dan gaat het om hockeyvaardigheden, maar wij willen niet dat zij het rookgedrag van trainers of ouders overnemen als zij een sigaret opsteken. Jonge kinderen kijken op naar spelers van Jongens A1 of Heren 1. Als zij een sigaret opsteken, wordt dat door kinderen gezien als stoer.”

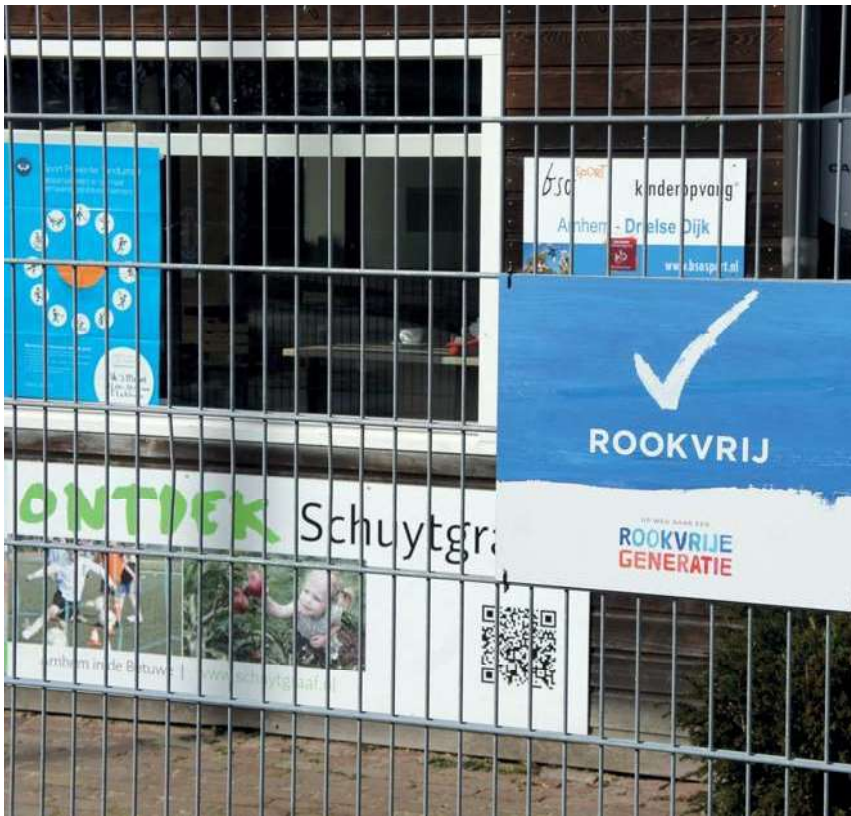
“Van de duizend leden kregen wij van 450 een reactie. Ruim 97 procent was het eens met de stelling of HCM Arnhem een rookvrij sportpark moet hebben”

Het hele bestuur was het daarover eens, maar ze wilden het niet van bovenaf opleggen. Door middel van een enquête bespraken ze het met de leden. De door HCM Arnhem gemaakte enquête gaf een zeer duidelijk beeld. “Van de duizend leden kregen wij van 450 een reactie. Ruim 97 procent was het eens met de stelling of HCM Arnhem een rookvrij sportpark moet hebben. Bij de eerstvolgende ledenvergadering was direct de aftrap van het project. De discussie nog een keer opvoeren, had geen zin. De leden waren bijna unaniem”, blikt Rikken terug in de tijd. In oktober gaf wethouder sport Gerrie Elfrink van de gemeente Arnhem het startsein. Dat heel HCM Arnhem een rookvrij sportpark wilde, was duidelijk.

Handhaving

Over de aanpak voerde het bestuur verschillende discussies. “Het handhaven was wel onze angst. Er waren meerdere ideeën. Bijvoorbeeld de kinderen een hesje geven met de tekst ‘Wij zijn een rookvrije generatie’ of dat kinderen gaan hoesten als ze naast een roker staan. Dat werd het allemaal niet. Wij lieten het over aan de leden. We hebben geen handhavingploeg. Mensen spreken elkaar aan. Niet met de insteek dat roken verboden is, maar met de mededeling: “Weet u dat dit sportpark rookvrij is?” Dan verontschuldigen rokers zich, doven ze hun sigaret of ze lopen naar het rookgedeelte”, vertelt Rikken de aanpak.

Buiten de hekken van het sportterrein heeft HCM Arnhem een rooktegel neergelegd, waar bezoekers toch kunnen roken. “Bij de enquête stemden de leden fiftyfifty op de vraag of er rekening moet worden gehouden met rokers. In eerste instantie deden wij niets met deze uitslag, maar in een korte periode bleek de opening van het sportpark een letterlijk rookgordijn te zijn. Dat hebben wij veranderd in een rooktegel buiten de hekken”, reageert Rikken over het

enige punt van kritiek na het besluit over te gaan tot een rookvrij sportpark. "Het is opmerkelijk dat het handhaven geen moeite kost. Het verbaast mij hoe gemakkelijk het verloopt. Bij het aanspreken levert het nooit problemen op. Als het een negatieve reactie is, gaat het over het rook- en ook alcoholbeleid. Dan zijn er vragen waarom we dat niet aanpakken. Dat is eigenlijk heel simpel."

Roken vs. alcohol

"Als wij kijken naar het alcoholbeleid, dan is dat makkelijker te reguleren. De tap is dicht of hij is open. Heel simpel. Bij roken bepalen de mensen zelf wanneer ze een sigaret opsteken. Dat is anders en het blijkt dat roken meer verslavend is dan alcohol. Het leeuwendeel van de rokers is ook verslaafd. In de gevallen van alcoholgebruik is het minder. Daarnaast het aspect van meer roken ten opzichte van meedrinken. Kinderen roken letterlijk mee als ouderen roken. Bij alcohol moeten ouderen wel heel erg morsen willen kinderen alcohol binnenkrijgen." Het hanteren van een rooster met tijden waarop wel of niet mag worden gerookt, was wel onderwerp van gesprek bij vergaderingen. "Met een bar is het makkelijk. Met roken ligt het anders. Dan moeten wij bijvoorbeeld onze borden aanpassen met teksten: "Dit is een rookvrij sportpark, behalve na vijf uur 's middags en op avonden dat kinderen niet aanwezig zijn. Dat gaat niet werken. Als ouderen bijvoorbeeld zondagavond roken op ons sportpark en ze ruimen het niet op, dan zien kinderen het maandag liggen. Dat willen wij ook niet. Wij kozen voor de radicale aanpak."

Dat is volgens Rikken een belangrijke tip richting andere verenigingen. "Denk goed na over de aanpak. In ons geval is het geen verbod, maar een bewustwording. Dat is ook belangrijk. Daarnaast is het belangrijk dat dit besluit niet van bovenaf wordt opgelegd, maar dat het in samenspraak met leden wordt geregeld. Dus met een goede enquête meet een vereniging het draagvlak onder leden. Het is essentieel dat de hele vereniging achter een besluit staat. Dan kan een vereniging het ook met zijn allen handhaven."

OP WEG NAAR EEN ROOKVRIJE GENERATIE

Wat is een Rookvrije Generatie?

Een generatie kinderen die opgroeit zonder de schadelijke gevolgen van (mee) roken en vrij van de verleiding om te gaan roken. Een generatie die vanaf de zwangerschap hiertegen beschermd wordt. En die in vrijheid kan kiezen voor een gezonde toekomst. Het initiatief voor de Rookvrije Generatie is genomen door drie fondsen: de Hartstichting, KWF Kankerbestrijding en het Longfonds.

Meer informatie: rookvrijegeneratie.nl